

LUD

Organ Spółki Wydawniczej -- Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK IV

CURITYBA, DNIA 20 LIPCA 1923.

Nr. 56.

Adres dla listów: -- Curitiba, Caixa Postal 155 -- Adres Redakcji: Curitiba, Avenida: Dr. Jayme Reis 115. -- Paraná, Brasil.

NAWRACANIE ROSJI.

(Dok. on. on.)

JAK PAPIEŻ POMAGA ROSJI.

Najpierw wysłał misjonarzy do Rosji i to niemieckich ze zakonu Ojców Jezuitów i Werbistów a wioskich ze zakonu Ojców Salezjanów. Mieli oni tylko rozdać żywność i odzież między głodnych i biednych. Na razie nikt nie namawiał do katolicyzmu, a nawet ubiorem nie mają się wyróżniać. I tak pracują do dnia dzisiejszego. Oto co nam pisał ostatnie gazety o tej zbrojnej pracy:

Mimo prześladowania katolicyzmu w Rosji, Papież jednak nie usuwa swojej dobroczynnej dłońi z tego kraju nędzy. Papięskie dzieło pomocy spełnia swoje zadanie w dalszym ciągu. Katolicyzm całego świata posłuszny wezwaniu Ojca świętego, wspiera je pieniężnymi funduszami. W stolicy czerwonego cara Lenina, Moskiewie, znajduje się jego centra, otoczona magazynami, w okolicy których gromadzi się o każdej porze dnia największa biedota. W jakich warunkach pracuje misja papieska, świadczy następujący fakt. Pewnego ranka spostrzeżono, że jeden z magazynów został w nocy obłożony bluznierzymi afiszami, zohydżającymi religię i papieństwo. Kierownik misji, ksiądz Dr. Walsh, kazał magazyn zamknąć, a zewnętrznie odfotografować. Co robił rząd? Odwysokoował zapytanie, co ma zrobić zamknięcie magazynu; dla uniemożliwienia zaś jakichkolwiek skarg polecił w nocy afisze zderzyć. Dr. Walsh wskazał obraźliwe plakaty. Rząd jednak oświadczył, że żadnych plakatów na magazynie nie było. Wówczas dr. Walsh wykazał jego omyłkę, przysyłając rządowi foto-

grafie; pokazało się, że plakaty rozlepiła młodzież ateistyczna z komunistycznych związków.

Misja papieska wspiera obecnie 124,440 osób i utrzymuje 701 szkół, szpitali i schronisk dla sierot i starców.

Nie ulega wątpliwości, że pod wpływem tej pracy zmieni serce ludu rosyjskiego i ustąpi wiekami nagromadzona niechęć do katolicyzmu.

BOLSZEWICY MIMO DOBRODZIEJSTW PAPIESKICH PRZEŚLADUJĄ KOŚCIÓŁ KATOLICKI

Kiedy mimo wszystkiego Europa nie chciała uznać bolszewików z powodu ich okrucieństw, wtedy nagle rzucili się oni na Kościół katolicki i uwieczili arcybiskupa Cieplaka i resztę kleru polskiego. Cały świat oburzył się na to okrutne prześladowanie. Nawet poseł niemiecki Brockdorff-Rantzau wstawił się za uwiecznionymi polskimi księżmi i postąpił jak wilk w baidze, który broni jagnięcia, aby je potem pożyć. Prosił rząd bolszewicki by księży uwolniono, lecz godność duchowne po nich oddano księżom niemieckim. Jest to rzeczwiście jak się to mówi »echt prusk«.

Bolszewicy posunęli się nawet dalej. Ponieważ uwięzieni księża powoływali się na papieża, przeto jako głównego sprawcę buntów tych księży, skazali oni Ojca świętego zaocznie na śmierć, a wyrok zostanie wykonany wtedy gdy we Włoszech zapanuje bolszewizm.

Tak się skończyły umizgi bolszewickiej Rosji do Kościoła katolickiego. Rosja pozostanie zawsze Rosją, choć władzów zmieniła. W Polsce nikt się temu nie dziwi. Obecnie poznaj to i świat

katolicki. Misja papieska pracuje dalej, a księża niemieccy pchają się, by zebrać owoce męczennictwa i długoletniej pracy polskich kapłanów.

TYLKO PRZEZ POLSKĘ MOŻNA NAWRÓCIĆ ROSJĘ.

Cerkiew rosyjska, która nigdy nie zasnęła prześladowań nie wyrzynała obecnego prześladowania i rozsypuje się w proch. Powstają cerkwie: żywe, robotnicze, czerwone i w każdej z nich znajdujemy władcykowskie czyli biskupów. Jedynie Kościół katolicki stał mocny i niewzruszony, to też na niego spadł cios prześladowania, tem boleśniej odczuwany w Polsce, że prześladowanymi kapłanami i wiernymi są prawie wyłącznie Polacy, często urodzeni w Rosji i czwartego pokolenia dawnych powstańców wywiezionych do Rosji i Syberji lub uchodźców polskich.

Polska jako sąsiadka zna najlepiej Rosję i z Polski jako z punktu oparcia można wpływać na nawrócenie Rosji i Polska choć nieistniejąca politycznie i rozdartą, przez wiek przeszło nad tem pracowała i katolicyzm w Rosji utrzymała. A dzisiaj ktoż byli i są dostojnicy Kościoła katolickiego w Rosji? Polacy. Kto są księża, co jak gorliwie wśród przeszkód wszelkiego rodzaju w Petersburgu apostołują? Polacy. Kto są księża i seminarzyści archidiecezji mohilewskiej sięgającej aż do Japonii? Polacy. Kto są owi zakonnicy reguły świętego Dominika, niezmordowani w posłudze dusz po całym imperjum rosyjskim? Polacy i jeszcze raz Polacy.

I takiej misyjnej pracy, krwią męczennicką zlaną, tyle lat podtrzymywanej i głęboko w Rosji zakorzenionej, żadna polityka nie zniszczy.

Nowy Minister Wojny w Polsce.

GEN. BRONI STANISŁAW SZEPTYCKI.

Generał broni Szeptycki urodził się roku 1867 w Przyblichach pod Jarosławiem. Po ukończeniu gimnazjum w Krakowie, studia wojskowe odbywał w wiedeńskiej Akademii Technicznej, Szkole Jazdy i Akademii Sztabu Generalnego. W roku 1888 mianowany podporucznikiem artylerji szybko przebiegał szczeble hierarchji wojskowej. Podczas wojny rosyjsko japońskiej zostaje attachem przy głównej kwaterze Kuropatkina. W roku 1906 bierze udział w wielkich manewrach we Francji i w Niemczech, ozdobiony Legją Honorową pełni potem funkcję attacha wojskowego we Włoszech. W roku 1914 jako podpułkownik sztabu generalnego zostaje szefem sztabu II korpusu. W roku 1916 otrzymuje dowództwo Legionów, na których ościsze wchodzi do Warszawy.

Niezgodność gen. Szeptyckiego z taktyką rządu pruskiego wobec Legionów Polskich, polemika jego z Hindenburgiem Ludendorffem i Beselerem sprawiła, że rząd austriacki, za sprawą Niemiec odwołuje w maju 1917 roku gen. Szeptyckiego z Warszawy, mianując go generałem-gubernatorem południowej części byłej Kongresówki tak zwanej »Okupacji Austriackiej« z siedzibą w Lublinie.

Działalność gen. Szeptyckiego jako naczelnika tej części kraju, była ze wzrochem miar dobroczynną na polu podniesienia dobrobytu, odbudowy, ekonomicz-

nej, technicznej i kulturalnej. Powołana przez niego Krajowa Rada Gospodarcza posiadała zupełną władzę autonomiczną, umożliwiającą ogólne dzwignięcie się tej części Kongresówki w przeciwstawieniu do bezlitośnego wyzyskiwanej okupacji pruskiej. Po hantebnym traktacie brzeskim gen. Szeptycki, na znak protestu, rzucił w twarz Austriakom godność gubernatorską, zwraca wszystkie odznaczenia i podaje się do dymisji, wyjeżdżając na front ukraiński, gdzie pełni funkcje brygadiera. W roku 1918 zostaje szefem sztabu generalnego wojsk polskich. Ustupuje z tego stanowiska, by we wrześniu roku 1919 objąć dowództwo dywizji białorusko-litewskiej, na której czele odnosi szereg zwycięstw, zdobywając Mińsk i Bobrujsk. Do ostatniej chwili gen. Szeptycki zajmował stanowisko Inspektora Armji IV, z którego został powołany na stanowisko Ministra Spraw Wojskowych.

On na czele wojska polskiego zajmował Górny Śląsk. Postać generała Szeptyckiego jest wspaniała, wysoka; sam jednak jest bardzo przystępny. Jest rodzonym bratem metropolity ruskiego Andrzeja Szeptyckiego.

Wiadomości.

Z POLSKI.

PADEREWSKI W DRODZE DO WARSZAWY.

Warszawa, 8. 7. — Oczekują tutaj w tym miesiącu przyjazdu Ignacego J. Paderewskiego. Przyjaciół i wielbiciele przygotowują mu serdecz-

Hrabia Damian

PCWIEŚĆ HISTORYCZNA Z OSIEMNASTEGO WIEKU.

28 — Ich bin herr von Slepowron, kawaler maltański...
— A herr von Schlepfront! — zawołał lejtant — willkommen!
Podali sobie ręce a pan Slepowron przytulił:
— Cóż porabia kapitan Losow, rotmistrz Buchall i oni kompanionowie?
— Waszcy zdrowi!
— A pan lejtant co tu robisz?
Oficer przechrząknął do ucha Slepowronowi i rzekł:
— Służba króla! Przychwyciłem tu tego draha.
Slepowron podszedł ku związaniu i udając, jakoby go nie znał, zaczął mu się przyglądać bacznie. A przytem nieznacznie mrugał na Lesika.
— Drugarzu! — rzekł wreszcie.
— Przebrany, szejnął mi oficer, — to ważny posel.
— O, o, — zaczął się dziwić pan Slepowron i znowu zwrócił się do związku tego mrużal na okiem.
Taki nieboraczek czy wilk w laski? — dężył — rzekł wreszcie swobodnie do oficera. — Gratuluje panu lejtantowi, że tak przybył zupala. Nie warto było na to użycie węgryzna? Oficer się uśmiechnął, ale odrzekł:
— Najprędz do z nim skończyć, a potem możemy się napić.
— No wydasz piwo? — krzyknął na Lesika.
— Nie mam piwa! Nie jestem po-

siem do hrabiego Gaszyn, — odpowiedział wicher.
Pan Slepowron jeszcze nie pojmował całej sprawy dobrze, ale zaczął się domyślać. Palija go ciekawość, dowiedzieć się więcej.
Oficer wydał tymczasem rozkaz, ażeby jeden z towarzyszy odal się natychmiast do najbliższej wsi po wina. Drugi miał wyjść do koni, trzeci zaś pilnować więźnia.
Podczas tego pan Slepowron saszedł do karczmarza.
— Najlepszego wina, jakie macie, — rzekł; — a niech was ręka Boga broni, abyście mieli parę z sobą wypić, o tam, że ja więźnia znam. Rozumiecie?
— Rozumiem!
W chwili potem siedział pan Slepowron z panem lejtantem przy stole, zapijając wino i rozmawiając doniosłym głosem.
Wspominali sobie ową chwilę w której się poznali. B to to na ucieczce u pana von Kükertza pod Kozłem.
— Piękna to była ucieczka! — mówił lejtant.
— Ba, ja ile razy sobie przypominam, chce mi się zaraz jechać do Kozła, aby was tam panowie oficerowie odwiedzić.
— Sako do że pan nie przyjechał, — Tem więcej się raduję, że mam tu pana lejtanta spotkać. Na zdrowie!
— Na zdrowie!
Pan Slepowron napisał znowu kieliszki i rzekł:
— Niema to, jak życie żołnierskie!
— Prawda, mianowicie w armji naszego dzielnego króla.
— Co dziełoy, to dziełoy, — odrzekł

Slepowron, nawet nęprzyjaciele muszą to uznać.
— Nieprawda? Vivat der König!
— Wiyat! — zawołał Slepowron i znowu wypili.
— A słachta co myśli o naszym królu? — zapytał obcasowo pan lejtant, wpatrując się w towarzysza.
— Podziwia go! — odrzekł pa Slepowron.
— Ale wielkie wasze pany go nie cierpią?
— Nie wiem.
— Ale ja wiem. A tamto (tu wskazał na Lesika) ma dowód przy sobie na to, a twierdzi, że niema.
— Cóż podobas? Może się pan lejtant myli!
— Lejtant króla pruskiego nigdy się nie myli! Ten człowiek miał pismo do grafa Gaszyn; wiecie jakie?
— Nie wiem, ale ciekawy.
— Spisek przeciw królowi!
Pan Slepowron się zorwał z krzesła i zawołał:
— Zbrodnia niesłychana, jeżeli prawda!
— Prawda.
— Odele ten szój? Dajcie mi go, tu niech go w kawałki rozedra.
Tu poskoczył ku związanemu a ukiłkły mu na piersiach, zaczął krzytać:
— Ty abrodniurku niegodajny! Ty obam'e, ty lotrze, szobul! Nie wart jesteś, że cię święta ziemia nosi.
Gdybyś nie był związany, tobym cię bil, jak psa.
Pan Slepowron srożył się okropnie, ale wstał i szepnął więźniowi:
— Ufaj!
Wróciwszy do stołu, chwycił kielich w rękę i zaczął:

— Niech przepałą waszowie króla! — Niech przepada! — powtórzył oficer, wychylając kielich.
Na znak pana Slepowrona, druga butelka stanęła na stole.
— Jeszcze dziś nie jadł, — odezwał się oficer, — a pić na czczo nie zdrówo. Hoj gospodarzu! Karczmarz wbiegł z ukłonem.
— Dajcie mi jesa.
— Jesteście panie lejtant, mam tylko sor, jajecznicę...
Młyna nie macie?
— Nie.
— Nie kłamcie, — zawołał Slepowron, — widzę kurę na grzędzie.
— Jedna jedyna kurka, stara.
— Ale w kominie stoją ciacie? — spytał oficer.
— Nie.
— Co nie macie? Kłamięcie, lecz nie chcecie dać, hej, — zawołał na żołnierza. — Idź zobacz w kominie, czy nie ma wędzonki.
Żołnierz skoczył, a pan Slepowron pomyślał:
— Terazby była pora słosowoa, gdyby tylko uwaga oficera odwrócić. Jakby to zrobić?
Prust, panie lejtant.
— Prosti!
Wtem pan Slepowron [się skrzywił i spoglądając na lejtanta, rzekł:
— Zdeje mi się to wojwino gorsze, — I mnie się tak widzi Gospodarz jest lotr. Haj, gdzie gospodarz! Gospodarzu! Wszycy karczmarze galgany!
— Schował się pownie, — bąknął Slepowron.
Leż pan lejtant rozgniewany po biegi do przyległej izby, wreszcie i szukając gospodarza.

W tej chwili pan Slepowron jak blyskawicą przyskoczył do Lesika, potem przeciął mu powroz i rzekł:
— Leż cicho i czekaj na sposobność a potem w nogi!
Potem wybiegł za lejtantem, lecz ten już wracał, więc za sobą karczmarza.
— Oszukałeś nas, buncowcie, — krzyknął, — dajesz gorsze wino.
— Jesteście panie, jesteście karczmarz, — to samo wino, przysięgam...
— Mał! hultaj! — huknął na niego oficer. — Przynieś zaraz inną butelkę.
W tej chwili ukazał się w izbie żołnierz, orosząc potę dobrze uwędzonej słoniny.
— Na stół, na stół! — zakomenderował Drezwit. — No teraz, herr von Schlepfront, podjemy sobie porządnie. Jestem głodny jak, wilk.
Żołnierz tymczasem pobiegł po chleb, sol i pieprz i postawiwszy wszystko na stole, stanął wyprostowany, czekając dalszych rozkazów.
Oczy mu się uśmiechały do wędzonki i jakkolwiek wojskowym zwyczajem miał je utkwione w oficerze, wszelako swarczał się one z lubością, acz przelotnie na poleć słoniny; i on był głodny.
Oficer nie zwracał na niego uwagi, lecz ukrącał kawał słoniny, i polozyszył ją na chleb, zjadł, śmiejąc się i rozprawiając z panem Slepowronem, który takie przykład oficera naśladował.
A żołnierz stół prosto, jak struna na skrzyppach i obliżył się.
Pan Slepowron spojrzawszy na niego, parsknął śmiechem.
— Patrz panie lejtancie na tego draha, — zawołał, — spogląda na słoninę, jak kot na mysz.
Ciąg dalszy nastąpi.

ne owacyjne przyjęcie w Polsce wywołanej z rządów lewicowych. Ale z bezpośredniego otoczenia Paderewskiego zapewniamy, że przyjazd jego do Polski pozbawiony jest wszelkich cech politycznych.

Obędzie się tylko uroczystość udekorowania Paderewskiego wielką wstęgą Odrodzenia Polski.

Paderewski zabawi w Polsce tylko kilka tygodni. Jesienią powraca do Stanów Zjednoczonych.

ZAMORDOWANY BRAT GENERAŁA BAŁACHOWICZA A NIE GENERAŁ.

Warszawa, 15. 6. — Jak się okazuje, ofiarą morderstwa padł nie generał Stanisław Bułak-Bałachowicz, lecz jego młodszy brat Józef, który w korpusie białoruskim był zastępcą dowódcy.

Zamordowany on został w puszczy białowiejskiej między Hajnowką a Białowieżą. Iowarzył mu generał Boremykin, który wyszedł cało.

Obiegają pogłoski, że równocześnie dokonano napadu na gen. Stanisława Bałachowicza, który jednak ze strzelaniny wyszedł bez szwanku. Napad był dokonany w domu generała. Sprawcy uszli. Zabójstwo i napad posiadają charakter polityczny.

Do jadącego bryczką sp. Bałachowicza, który znajdował się w towarzystwie rotmistrza Boremykina, podszło kilku ludzi i zatrzymało bryczkę, poczem świecąc w oczy napastwanemu, zapytali: «Która godzina?». Trzecie równocześnie padł strzał który pozbawił życia sp. Bałachowicza.

Zamordowany liczył lat 28, służył w armii rosyjskiej, poczem przeszedł do armii estońskiej, w roku 1920 został przyjęty do armii polskiej przez generała Rydza-Smigłego, zgłosił się na czele tysięcy ochotników. Uczestniczył w kampanji bolszewickiej, działając nieraz śmiało na tyłach nieprzyjaciela przeciw Budiennemu.

230 MILJARDÓW MAREK POLSKICH W ZŁOCIE.

Warszawa, 7. 6. — «Gazeta Poranna» donosi, że według danych tymczasowych ogółem do chwili obecnej ze sprzedaży bonów złotych osiągnięty skarb państwa około 230 miliardów marek.

WPEŁNIENIE PIENIĘDZY OBCYCH DO SKARBU.

Warszawa, 15. 6. — Po czynieniu nowego rzędu ściągnięcia do kraju obcej waluty za wywóz artykułów, dają rezultaty bardzo dobre. Za czas od 15-go maja do 15-go czerwca wpłynęło z górą 150 tysięcy funtów szterlingów. Najwyższe wpływy skarbowe przynosi wywóz drzewa i jej.

PRZYCZYNY SPADKU WARSZAWSKIEJ MARKI.

Warszawa, 15. 6. — «Kurier Polski» ogłasza ankietę z najwybitniejszymi przedstawicielami świata finansowego w sprawie spadku marki polskiej. Z pośród licznych opinii zasługują na uwagę następujące:

P. Karol Hybiński, naczelny dyrektor Polskiej Kasy Pocztyczkowej oświadczył: Jedną z przyczyn ostatniej wyżki jest zapotrzebowanie pieniędzy wysokocennych przez przemysł. Zniżka kursu marki polskiej wywołana jest też w dużym stopniu przez Bank Rzeszy niemieckiej który rzuca na rynek w Gdańsku i Berlinie wielkie ilości marki polskiej. «Polska Kasa» ożytkowa przeciwdziała obecnej niżce i ma nadzieję że wyżka pieniędzy obcych dojdzie już

do punktu kulminacyjnego. P. Hubert Linde, prezes Pocztyczkowej Kasy Oszczędności oświadczył, że gwałtowny spadek marki w części jedynie uzasadniony jest nowymi banknotami, w przeważnej zaś mierze spowodowany jest zjawiskami przejściowymi, jak pewna zależność marki polskiej od marki niemieckiej i spokojność.

W krótkim czasie spodziewać się można wyżki marki polskiej, którą to wyżkę spowoduje znaczny napływ podatków do skarbu w sierpniu.

Warszawa, 15. 6. Dziś o godzinie 9-tej rano nowo-mianowany minister spraw wojskowych generał Szeptycki przybył do Ministerstwa spraw wojskowych. O godzinie 11-tej rano zebrał się w pałacu pod Blachą szefowie departamentu Ministerstwa Spraw Wojskowych, szefowie oddziału sztabu generalnego i szefowie oddziałów gabinetu Ministerstwa spraw wojskowych z generałem Szpakowskim na czele, szef wojskowej kontroli generalnej z kierownikami wydziałów oraz szefowie kierownicy wydziałów administracji wojskowej.

Po pożegnaniu gen. Osiańskiego przez zgromadzonych podwładnych, ustępujący kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych przedstawił zebranym generała Szeptyckiego, który w dniu dzisiejszym objął urządowanie.

Generał Osiański otrzymuje urlop 6-tygodniowy z dniem 17-go b. m. Funkcje szefa administracji wojskowej, na której czele stał do chwili objęcia rządu przez p. Witosa generał Osiański, pełni nadal zastępczo p. Harforth.

DLACZEGO POSŁA ANUSZA POSTANOWIONO WYDĄC SĄDOM.

Warszawa, 7. 6. — Swego czasu poseł Anusz, do nie dawna członek Klubu Piasta a obecnie grupy Dąbskiego, zarzucił w polemice dziennikarskiej posłowi księdzu Lutostawskiemu sfabrykowanie dokumentów, na zasadzie których bolszewicy rozstrzelali sp. Marjana i Józefa Lutostawskich.

Posł Lutostawski zażądał odwołania tego, a gdy p. Anusz tego nie uczynił, wytoczył mu proces. Wczoraj w komisji regulaminowej przedstawiciele lewicy i mniejszości sprzeciwili się wydaniu sądu wi p. Anusza, większość jednak postanowiła go wydać.

LOTWA A POLSKA.

Najpoczytniejsze pismo lotewskie w Rydze «Januakas Zinas» nietylko silnymi argumentami udowadnia, że Lotwa musi stać u boku Polski, ale i nawołuje rząd lotewski by popieszył wejść przez Polskę do grona Małej Ententy, gdyż zaulać pokojowości Rosji i nic nie robić, byłoby zbyt naiwnem.

Wejście Litwy do Małej Ententy jest wykluczone, gdyż Litwa zawsze brzykać będzie nieozwrócony ku Polsce.

GŁOS ANGIELSKI ZA POLSKĄ W SPR. WIE GDAŃSKA.

Berlin, 6. 6. — Specjalny korespondent «Westminster Gazette» omawia na podstawie wrażeń i spostrzeżeń ze swego, dłuższego pobytu w Gdańsku skargi i Polski na gdańską radę portu. Korespondent stwierdza, że Rada portu dysponująca z pomocą szwajcarskiego przewodniczącego niemiecką większością, nieustannie szkodzi i przeciwdziała najżywniejszym interesom Polski w Gdańsku.

Z tego powodu korespondent uważa za wskazane wysunąć

cie sprawy ewentualnej rewizji traktatu wersalskiego odnośnie do postanowień dotyczących Gdańska a to w tym sensie, aby przyznać Polsce możność nieograniczonego dysponowania jej naturalnym dostępem do morza.

OBOZY EMIGRACYJNE W WEJHEROWIE

Cdańsk, 15. 6. — «Dziennik Gdański» donosi: Ponieważ układy polsko-gdańskie w sprawie emigracji polskiej przez Gdańsk, mimo długo trwałych rokowań nie dały żadnego wyniku, władze polskie postanowiły przenieść obozy emigracyjne do Wejherowa. Z początkiem następnego miesiąca emigracja polska będzie się koncentrować już w Wejherowie, skąd wychodzić będą specjalne pociągi emigracyjne do portu gdańskiego.

P. BERTONI NIE USTĘPUJE.

Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje, że wiadomość zamieszczona w jednym z pism jako by dyrektor departamentu administracyjnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych minister pełnomocny Dr. Karol Bertoni, miał ustąpić z zajmowanego stanowiska, jest pozbawiona wszelkiej podstawy.

Z Brazylii.

Kurytyba.

W SPRAWIE CONTAS ASSIGNADAS minister skarbu wydał następujące objaśnienie do urzędników:

Registrowane na zakupy «a vista» na rachunki już podpisane i faktury oryginalne, muszą być przez urząd podatkowy uwierzytelnione, chociażby format ich był większy niż 33 centymetry długości i 22 centymetry szerokości. Także i kopiador musi być uwierzytelniony choć już został przez izbę handlową zarejestrowany mimo, że prawo tego się nie domaga.

Każda firma może kilka Registratorów i Kopiadorów dać równocześnie do uwierzytelnienia, byleby zaznaczyła miejscowość, gdzie ksiąg się używać będzie. Obok przepisanych rubryk w księgach może firma zaprowadzić inne rubryki, o które jej się szczególnie rozchodzi. Selle można umieszczać i obok sumy zakupów «a vista», które się zamyka co dwa tygodnie. Jeżeli przedsiębiorstwo używa równocześnie dwóch kopiadorów i dwóch registratorów, to zarejestrowanie jednego ma mieć liczbę parzystą a drugiego nieparzystą, by liozby faktur duplikatów wzajemnie się uzupełniały.

No! zagadek i niejasności nie brak w tem nowym prawie. Wybitni handlowcy objaśniają po miastach te zawile praktyki handlowe. Ale jak sobie da radę mały wendysta po kolonjach? Nie dziwnego, że dla uniknięcia ambarasu i różnych szykan, wielu już wendy pozamykało jak się dowiadujemy.

Dnia 14-go lipca, skromnie, wśród grona udziałowców — do których należą Ks. Józef Góral, Koch «iekarz, Konrad Chyła, Leonard Warumbier, Feliks Popija, Bernard Krasinski, Paweł Nadolny i Szymon Kulig — Ks. Jan Rzymelka przełożony Ks. Ks. Misjonarzy «OSWIEIENIE» I «EKNA MASZYNE DRUKARSKA» «LUDU», za którą wypłacono już w październiku zeszłego roku ostatnią ratę.

Dotychczas maszyna korzystająca z gościnności dawnych i późniejszych właścicieli Księstwa Polskiej, Oczekanie przeniesienia ją do Redakcji «Ludu» koło Caixa d' Agua pod dyktando p. Stanisława Voigts, Zmoutował

SOCIEDADE COMMERCIAL LIMITADA

(Dom Handlowy Polski)

Kupuje

Herva Matte

Caixa Postal 204

BIURO I SKŁADNICA przy ulicy RUA PEDRO IVO N. 25,

Curityba — Paraná --- Brasil.

ją p. Borkowski. Bezpośrednio po poświęceniu przemówił ks. Piasecki dziękując udziałowcom i ofiarodawcom za chętną pomoc i życzliwość. Niemniej i kolonie przyczyniły się nieco do pracowego funduszu katolickiego.

I do Kurytyby chciał zjechać agitator Assisa z Rio Grande deputowany Dr. Artur Caetano, by tutejsze koła polityczne zapalić do sprawy rewolucjonistów, lecz w ostatniej chwili z powodu konieczności odjazdu na południe, odwołał swój przyjazd.

ARAUKANJA. — «Cinema». Wszystkim w okolicach Araukarii podajemy do wiadomości, że w najbliższą niedzielę to jest 22-go tego miesiąca odbędzie się przedstawienie z obrazów świetlnych w domu araukaryjskiej cynemy, zaraz przy kościele.

Przedstawione będą obrazki religijne z życia Pana Jezusa a także pamiętki z Polski, objaśniać je będzie ks. Stanisław Piasecki z Kurytyby. Dochód na cele oświatowe.

Cinema ta odbędzie się za dnia, zaraz po nabożeństwie. O liczny udział uprasza się Kodaków.

ZWIĄZEK «OSWIATA»

Rio de Janeiro.

W São Paulo wychodzi gazeta komunistyczna «O Movimento Comunista», która zaciekle broni uwięzionych w Rio de Janeiro komunistów. Jakis zacięty bolszewik-komunista broni bezwzględnie komunistów więzionych, że to ludzie idealni, nigdy nie karani i w dodatku dopuścili się małego przewinienia, bo tylko krytykowali stan obłędzenia w stolicy.

GLUPSTWO DO GLUPSTWA.

Po długich sądach konkursowych, która kobieta jest w Brazylii najpiękniejsza i po długich stad wyników kłótniach i sporach między różnymi królewskimi pięknościami — obecnie pewna gazeta dla kobiet w Rio palnęła sobie nowe glupstwo. Oto wyzwa kobiety, by drogą sądu polubownego, konkursu i głosowania orzekły, «który mężczyzna jest w Brazylii najwięcej interesującym».

WYSIŁKI PREZYDENTA BERNARDESA.

By przez oszczędność zaprowadzić i porządek w skarbie Brazylii, zdaje się pójść na marne.

Oto deputowani i senatorowie setkami wnoszą wnioski ciągłych podwyżek płac i różnych dodatków. Odrzucono już przeszło 100 tych wniosków, pomimo tego została ich jeszcze każna liczba i wiele z nich już uchwalono. N. p. deputowany Francisco Valadares wniósł niedawno, by rząd wydał na budowę drogi automobilowej z Rio do Petropolis aż 500 tysięcy milrejsów «bo przecież takim drobniactwem «bagatelką» kongres powinien wesprzeć stolicę kraju. I

takich wniosków z «takimi bagatelkami» jest mnóstwo; chyba nie na to Brazylija płaci podatki tak znacznie zwiększone, by potem «na bagatelki» rozchodzili się pieniądze zamiast na podniesienie kursu milrejsa wobec dolara.

Wedle gazety «Brasil» z Rio de Janeiro, płaci Brazylija

więcej ze wszystkich państw swoim dyplomatycznym. Każdy członek kongresu za 8 miesięczną sesję bierze 24 kontów i wolne bilety jazdy. Francja płaci swoim ojcom narodu 5400 franków, Holandia 3300 guldenów, Belgia 2400 franków, Niemcy 2500 marek (przedwojennych), Grecja 1080 drachm a Szwecja 870 koron. We Włoszech i Hiszpanii bezpłatnie radzą nadobrem ojczyzny posłowie. Rzeczywiście najwięcej płaci Brazylija swoim deputowanym, którzy w dodatku jeszcze mało pracują.

Rio Grande do Sul

Konferencje i pogadanki różnych deputowanych z prezydentem Bernardesem w sprawie zaprowadzenia spokoju w Rio Grande, nie ustają, lecz wszystko przechodzi bez skutku.

Dnia 17-go lipca stoczył Firmo de Paula bitwę z rewolucjonistami pod Passo Fundo i pobili ich; wojska stanowe zdążają ku Palmeirze, dokąd ustępuje i pobili pułkownik Leonel Rocha

Wedle gazety riograndeńskiej «Federação» zaczęli Asyściści rewolucjonści w municyjnium Quarary nakładać podatki ozyli suszonego mięsa. Wtedy gerente banku Pelotense wypłacił Asyściście 15 kontów; zadowolił się tem na razie i odeszli, ale pożar ugaszono dopiero po ogromnych wysiłkach.

Wogóle obie strony nie mają dostatecznych sił do decydującej walki i tak sprawa stłumienia rewolucji przeważa się w nieskończoność. Rewolucjoniści rabują a Borgeesowi de Medeiros też się kasy wycozerpują i grają się zaciąganiem się długów.

Ze świata.

Rosja. BOLSZEWICY ZNECAJĄ SIĘ NAD AROYBISKUPEM CIEPLAKIEM.

R z y m, 6-go czerwca. — Profesor amerykański Walsh, któremu Papióz powierzył specjalną misję doręczenia aroybiskupowi Ciaplakowi pisma Stoicy Apostolskiej, raportuje, że uwięziony w Moskwie dostojnik Kościoła Katolickiego znaj-

duje się... zdrowie... nie ubrani... mawiają mu... chcę z drugiej strony... Raport prof. Walscha, zawierający wiele bardzo drastycznych szczegółów o okrutnym traktowaniu skazanego arcybiskupa przez władze więzienne. wywołał w Watykanie powątpiewanie, co do ewentualnego ulaskawienia skazane...

Niemcy

WYSILKI FRANJI A WY-SILKI NIEMIEC.

Komisja odszkodowań ogłosiła ciekawe zestawienie sum, jakie zapłaciły Niemcy sprzymierzonym do dnia 31 grudnia 1922 roku.

Okazuje się, że do tego czasu Niemcy zapłaciły 7,927,426, 577 marek w złocie, gdy tymczasem Francja wydała już na odbudowę swoich zniszczonych departamentów 32,660,000 000 marek w złocie.

W myśl traktatu wersalskiego, koszty odbudowy miały ponieść wyłącznie Niemcy. Tymczasem Rzesza dzięki różnym a znanym ogólnie wybiegom nie zapłaciła nawet czwartą częśći dotychczasowych wydatków na ten cel.

Czy można wobec tego porównywać heroiczne wysiłki Francji, której ogromna poład kraju została w czasie wojny zniszczona, z wysiłkami Rzeszy, celem dokonania ogromnego dzieła odbudowy departamentów francuskich. Niemcy mimo to wolają, że spłaty reparationne rujnują Rzeszę, a Francję oskarżają mimo wszystko o imperializm.

DROŻYZNA NA ŚLASKU OPOLSKIM.

Katowice, 15. 6. - Obecny ruch strajkowy na Śląsku Opolskim w związku ze spadkiem marki niemieckiej, spowodował olbrzymi wzrost drożyzny. Ceny artykułów żywnościowych podniosły się podwójnie, skutkiem czego położenie rolników stało się nieznośnym.

Wszystkie związki zawodowe energicznie domagają się podwyższenia płacy robotnikom o 100 procent oraz jednorazowego dodatku do wysokości pół miliona marek.

STRAJKI NA ŚLASKU NIEMIECKIM.

Katowice, 15. 6. - Ruch strajkowy w przemyśle na Śląsku Opolskim wzmagają się. Do strajku przyłączyli się także kelnorzy. Z powodu strajku kelnorów, kawiarnie i restauracje są zamknięte.

Położenie jest nader poważne. W celu zażegnania strajku przybył do Bytomia przedstawiciel rządu, który ma pośredniczyć między strajkującymi a pracodawcami.

Znowu z Bytomia donoszą, iż kongres rad zalagowych na Śląsku Opolskim postanowił podjąć pracę pod następującymi warunkami:

Wszyscy robotnicy otrzymać muszą jednorazowy dodatek ekonomiczny w wysokości 500 tysięcy marek we formie zaliczki. Robotnicy strajkujący nie będą karani za udział w strajku i będą przyjęci z powrotem do pracy.

Berlin, 2. 6. - Wzburzenie mas pracujących w Niemczech, nie tylko w Berlinie lecz w całym państwie wzrasta z godziny na godzinę. Z licznych objawów wnioskować można, że związki zawodowe i inne organizacje robotników i pracowników wszelkich kategorii na dłuższy okres nadtem wzburzeniem zapanować nie zdołają.

statycznym... rządy... Zubożenie najsłabszych...

Zubożenie najsłabszych... społeczeństwa niemiec, na rzecz bogaczy przemysłu, rolnictwa i handlu przybrała tak jaskrawe formy, że podobnego przykładu nie można znaleźć w powojennej historii innych europejskich państw.

Wystarczy przytoczyć na dowód, że wzrost drożyzny ciągle się zwiększającej, wynosi w porównaniu z początkiem maja przeszło 100 procent, a przyznane podwyżki płac i zarobków sięgają za ledwie 50 procent.

Tem też należy tłumaczyć ostatnie pojawienie się delegacji robotniczej w Reichstagu, która chciała przedstawić ministrowi spraw wewnętrznych bezwzględne postulaty w dziedzinie walki z drożyzną i żądanie stanowczej zmiany kursu w tzw. polityce Ruhr.

Powszechnie wyrażana jest obawa, że w najbliższym czasie nastąpią demonstracje głodujących mas o bardzo burliwym charakterze i tak się też dzieje.

Korespondencje.

Bateas. - Santa Catharina.

Przyjść mi chce naład ten i ten... Bateas, to jest jak Bateas, a przecież widać się ona awantura. Obywatelstwo mamy podwójne: jesteśmy kataryczykami i parafcykami, bo mamy ziemię i na jednej z drugiej stronie rzeki Rio Negro.

Czytelnik niech się temu nie bierze... Bateas, to jest jak Bateas, a przecież widać się ona awantura. Obywatelstwo mamy podwójne: jesteśmy kataryczykami i parafcykami, bo mamy ziemię i na jednej z drugiej stronie rzeki Rio Negro.

CZYTELNIK „LUDU”.

São Paulo, 1-go lipca 1923 roku

Do Szanownej Redakcji „Ludu” w Kurtybie

Zakładamy listy składki zebranych z... do budowy pomnika dla p. Ray Barbosy w Rio de Janeiro, a którą prosimy zamieścić na łamach swego poczytnego pisma.

Przez MICH L. WICHAN

Sekretarz BRONISŁAW CHILONER

- Jan Jucha 20g, Andrzej Krzyżanowski 10g, Wład. Gmurczyk 5g, Antoni Łukawski 10g, Michał Wichan 10g, Józef Kłyszewski 10g, Szymon Szymczyk 10g, Józef Matusz 5g, Jan Kosiński 5g, Stanisław Białas 10g, Wojciech Gmurczyk 10g, Stanisław Burak 5g, Franciszek Nowak 5g, Józef Białas 5g, Władysław Hajdrych 5g, Michał Grabowski 10g, Zygmunt Hajdrych 5g, Józef Romanowski 5g, Stanisław Miller 5g, Michał Gmurczyk 5g, Katarzyna Kuczyńska 5g, Zygmunt Kuczyński 5g, Franciszek Murawski 5g, Jan Juchman 10g, Jan Kuniński 5g, Stanisław Zduński 20g, Emilio Bencini 10g, Władysław Melnicki 5g, Izidor Sadowski 2g, Franciszek Bujan 5g, Antoni Sebnaszek 5g, Andrzej Dąbrowski 1g, Józef Cacko 5g, Andrzej Krzyżanowski 20g, Szymon Zdanowicz 5g, Zdzisław M. Szymanski 20g, Bolesław Wierzbicki 5g, Franciszek Szymanski 10g, Franciszek Tychoński 5g, Alfred Kamler 10g, Kazimierz Kamler 10g, Franciszek Kamler 5g, Józef Matusz 10g, Stanisław Popo 10g.

Lista z São Bernard: Andrzej Karbiel 10g, Szczepan Dobrowski 5g, Józef Kruczycki 1500, Bolesław Kruczycki 1g, Józef Kopyński 3g, Antoni Łyski 5g, Józef Łuczkowski 2g, Franciszek Lubicki 1g, Józef Dobrowski 5g. Z listy p. A. Kegel: D. J. 20g, Amelia Kugel 5g, Irena Kegel 5g. Towarzystwo Polakie w São Paulo:

W. Thoms... STACJA KOLEJOWA... POLICA CEGY...

ZASTRZEŻENIE... Odbieranie zabli... smiercielną... bywa policja... go aresztować... W trumnie... murzyn... NAWIĘKSI ZARŁOZY NA ŚWIECIE.

Telegramy z 18-go lipca z Europy... ZAMACH NA POCIĄG w Duisburgu... NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE TOW. TADEUSZ KOŚCIUSZKO - ŁĄCZNOŚĆ I ZGODA

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

Ostatnie wiadomości TELEGRAM Z 17, LIPCA Z WARSZAWY donosi, że

W. Thoms... STACJA KOLEJOWA... POLICA CEGY...

ZASTRZEŻENIE... Odbieranie zabli... smiercielną... bywa policja... go aresztować... W trumnie... murzyn... NAWIĘKSI ZARŁOZY NA ŚWIECIE.

Telegramy z 18-go lipca z Europy... ZAMACH NA POCIĄG w Duisburgu... NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE TOW. TADEUSZ KOŚCIUSZKO - ŁĄCZNOŚĆ I ZGODA

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

Ostatnie wiadomości TELEGRAM Z 17, LIPCA Z WARSZAWY donosi, że

W. Thoms... STACJA KOLEJOWA... POLICA CEGY...

ZASTRZEŻENIE... Odbieranie zabli... smiercielną... bywa policja... go aresztować... W trumnie... murzyn... NAWIĘKSI ZARŁOZY NA ŚWIECIE.

Telegramy z 18-go lipca z Europy... ZAMACH NA POCIĄG w Duisburgu... NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE TOW. TADEUSZ KOŚCIUSZKO - ŁĄCZNOŚĆ I ZGODA

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

OGIEŁKI WAWELSKIE... OD OWIEDZI REDAKCJI... PRENUMERATE „LUDU” ZŁOŻYLI PANOWIE:

Ostatnie wiadomości TELEGRAM Z 17, LIPCA Z WARSZAWY donosi, że

DO SPRZEDANIA. Na sprzedaż są w Abranches, pod Kurtybą. DWA SZAKRY w jednym kawałku, Ziemia urodzajna, wypożyczta, bez zabudowań gospodarskich. Położenie o pół kilometra od kościoła, szkoły i najbliższej wendy.

GDZIE MOŻNA NABYĆ ELEGANCKIE UBRANIE ZA TANIE PIENIĄDZE? PRZY ULICY ALEGRE Nr. 5 (obok placu Tiradentes) znajdują się t.m. NAJWIĘKSZE KRAWIECTWO POLSKIE w Kurtybie Kureckiego i Woźniaka

UWAGA! Na małą fazendę, starsza i poważna rodzina brazylijska poszukuje (bezdzielną parę małżeńską) DWOJE LUDZI BEZDZIETNYCH, (najwyżej z 1 synem starszym). Praca lekka, rolna, a dla kobiety w kuchni i gospodarstwie domowym. Wynagrodzenie dobre. Przyjmie się tylko ludzi stałych i pracowitych.

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE ŻEGLUGI MORSKIEJ „Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

Regularne objazdy z portów Santos i Rio de Janeiro do Havre i Bordeaux. Komunikacja najszybsza i najwygodniejsza statkami luksusowymi, p. 3-klasowymi, które odbywają podróże do Santos do Francji w 16 dniach, oraz statkami specjalnie urządzonymi dla emigrantów, którzy znajdują najwygodniejsze pomieszczenia.

NAJBLIŻSZY ODJAZD DO EUROPY: Z Santos Z Rio de Janeiro „MEDUANA” 23-go lipca 24-go Lipca „LIPARI” 28-go „FORMOSA” 20-go Sierpnia 11-go Sierpnia „MOSELLA” 21-go Sierpnia

Kolonizacja w Castro Loty już wymierzone! NABYWCY MOGĄ SIĘ ZGŁASZAĆ DO DR. M. SZELIGOWSKIEGO KURYTYBA, Rua São Francisco N. 25.

U.
dera
wysok.

Przyjmuje
co

Zajmuje się sc
bowych, federalny

Dr. MIROSŁAW ELIGOWSKI
BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH
LEKARZ I OPERATOR
KURITYBA — RUA S. FRANCISCO N. 25.
Leczy podług najnowszych sposobów.
WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.
Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgena. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte.
ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE

"A VENCEDORA"
FABRYKA KARMEŁKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:
Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, mącznych i dużo innych.
Prócz tych ma inne jeszcze gatunki specjalne nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.
Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie
Franciszek Łachowski
CURITYBA — Rua Cabral N 53 — PARANA

KOLONJA C-el QUEIROZ
(Amola Faca)
Przeprowadza parcelacje i udziela informacji:
WŁADYSŁAW RADECKI — GUARAPUAVA — PARANA
Na kolonji ERECHIM W RIO GRANDE DO SUL udziela informacji bliższych p. **BOLESŁAW WENCLEWSKI W BARRO**

Najlepszy srodek od reumatyzmu
REUMATOL
DOSTAC MOŻNA W
APTECE POLSKIEJ
Rua 15 de Novembro 5 — Kurytyba.

1881
da Dachówek
s Coelho
A BARIQUY (PARANA)
...kiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

...iej własność p. Jana Wozniaka nabyła spółka polska p. p. Jana Rogoż i innych. Obsługa zamawiających rzetelna, transporty tanie. Nadmieniamy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas wszczególnie na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

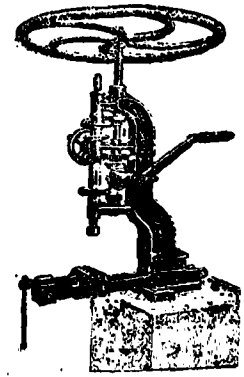
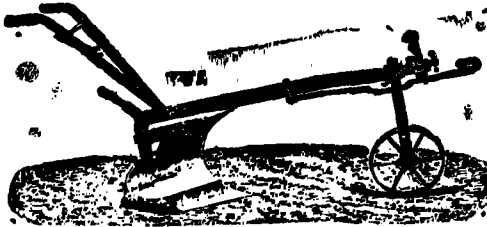
CASA IDEAL
CURITYBA — RUA JOSÉ BONIFACIO N 9 — PARANA
W pobliżu Katedry
Przybywając do Kurytyby nie omiatając odwiedzić naszego sklepu obuwia. Ponieważ posiadamy własną fabrykę obuwia, jesteśmy w stanie obsłużyć każdego freg za wszelki gust i życzenia.
Prócz obuwia najrozmaitszego gatunku prowadzimy także wielki skład podszew, gum, farb, sznurków, wyciskarek, cholewek.
OBŚLUGA TAKŻE W JEZYKU POLSKIM — FILJE NASZA PRZY ULICY 15 DE NOVEMBRO N. 31 LIKWIDUJEMY OD 1-go MAJA B. R.
KOZYSTAJCIE Z OKAZJI!

Siłę Herkulesa
dodaje piwo z browaru
ATLANTICA
przewyższające wszystkie inne.

CURITYBA Casa Metal CURITYBA
CAIXA POSTAL 140 RUA 15 DE NOV. 44
Jose Hauer Junior & Cia.

WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI, W SZTABACH I W PEYTACH, ŚRUB, GWOZDZI, RUR, ŁAŃCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.

Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny
OLEJE, SZKŁA, DRUT GŁADKI I KOLCZYSTY, MASZYNY ROLNICZE I T. P.

NADCHODZĄ CODZIENNE
NOWE TRANSPORTY PEŁNOCYFROWE
GÓW RUDOLF SA CK.

1866
RA
EFA KULI
...a cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owinięte w papier (balas) we wszystkich odmianach.
Ulica Martim Affonso N. 16
CORITYBA, PARANA, BRASIL

Podaję do wiadomości Szanownych Rodaków, że z dniem 5-go lipca otworzyłem przy ulicy São Francisco N. 56 (esquina rua Barão do Serro Azul) w Kurytybie
Gospodę Polską
w której Szanowni Rodacy znajdą za umiarkowanym wynagrodzeniem wygodnie urządzone pokoje i kuchnię smaczną i zdrową. — Przyjmuje stałych stołowników za umiarkowanym wynagrodzeniem.
BEZ: ŁATNA KAPIEŁ GORĄCA I ZIMNA
Artur Gosławski

KOLONIZACJA
Na nowej bardzo kwitnącej kolonji »Bom Sucesso« sprzedaje się pierwszej klasy ziemi herwalowe i bardzo urodzajne ziemi do sadzenia.
Kolonja »Bom Sucesso« jest węzłem łączącym drogi Florianopolis — Blumenau — Timbo — Itayopolis — Mafra.
Nadto są do sprzedania: Fazendy 60 alkrowe, 1C alkrowe i 200 alkrowe. Każda fazenda ma kemp, herwa mate i ziemi uprawną. — **KUPUJOCIE!**
Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna.
Germano Ortel
Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina.

JACEK DROMLEWICZ
LEKARZ - DENTYSTA.
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez podniebienia w złocie i kaurczku. Plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu. Robiła pierzawki. **CENY PRZYSTĘPNE**
Curityba — Rua Riachuelo N. 8

Przedsiębiorcy i kupcy ogłaszajcie się w gazecie „LUD”!